

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (1 november 2015)

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Grondwetswijziging vastlegging staatkundige positie Bonaire, Sint Eustatius en Saba in de Grondwet (kst-31131)	Constitutionele grondslag voor openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en toekenning kiesrecht Eerste Kamer aan eilandsraden.	Eerste Kamer	01-07-2017
Wijziging van de WolBES en Kieswet (kiesrecht niet-Nederlanders) (kst-33900)	Deze wet ontnemt niet-Nederlandse ingezetenen in CN het actief en passief kiesrecht voor de eilandsraden zodra de Grondwet het kiesrecht van de eilandsraden voor de Eerste Kamer regelt.	Eerste Kamer	N.N.B.
Novelle bij grondwetsherziening Caribische openbare lichamen over aparte kiescollege Eerste kamer	Dit wetsvoorstel (novelle) strekt tot wijziging van de eerste lezing van de grondwetsherziening over de Caribische openbare lichamen.	Raad van State	01-01-2017
Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 20xx	Het wetsvoorstel strekt ter vervanging van de Wiv 2002. Met het wetsvoorstel wordt het kabinetsstandpunt naar aanleiding van het rapport van de Evaluatiecommissie Wiv 2002 (commissie Dessens) geïmplementeerd.	Verwerking resultaten consultatie	01-07-2017
Wijziging van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002	Het wetsvoorstel strekt ertoe een onafhankelijke bindende toets voorafgaand aan de inzet van bijzondere bevoegdheden jegens journalisten, welke gericht is op het achterhalen van hun bronnen, in te voeren.	Tweede Kamer	01-07-2016
Tweede goedkeurings- en reparatiewet BES	Formele goedkeuring van ministeriële regelingen; verplichting o.g.v. art. 21, eerste lid, Invoeringswet openbare lichamen BES	Tweede Kamer	N.N.B.

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Voorstel maatregelen huurwoningmarkt Caribisch Nederland	Samenvoeging van: Voorstel tot wijziging boek 7a Burgerlijk Wetboek BES. Mogelijk maken dat bepaalde groepen met tijdelijke huurcontracten worden gehuisvest. Voorstel tot wijziging Wet Huurcommissieregeling BES. Actualisering van de bestaande wet, opzetten nieuw huurprijsstelsel en uitbreiding van taken van de huurcommissie (onder meer huurverhoging\verlaging, onderhoudsgebreken en woningverbetering).	CN tafel 4 november	01-01-2017
Wijziging paspoortwet i.v.m. publiek e-ID middel op NIK en Paspoort	Wijziging van de Paspoort wet i.v.m. plaatsing van een publiek eID-middel op de nationale identiteitskaart en het paspoort.	Interne voorbereiding	N.N.B.

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van VenJ (1 november 2015)

(Concept) regelgeving	achtergrond	planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Wijziging van Boek 8 BW BES i.v.m. Verdrag van Montreal (34239)	Op het gebied van het internationale luchtvervoer zijn er twee regelingen: het Verdrag van Warschau van 1929 en het Verdrag van Montreal van 1999. Deze verdragen regelen de aansprakelijkheid van vervoerders voor schade die ontstaat tijdens de reis. Het Europese deel van het Koninkrijk is partij bij het Verdrag van Montreal. De BES-eilanden zijn sinds 10-10-'10 partij bij het Verdrag van Warschau. Het is gewenst dat de BES-eilanden partij worden bij het Verdrag van Montreal. Voordelen hiervan zijn dat het Verdrag van Montreal de rechtspositie van de reiziger verbetert (van schuldaansprakelijkheid naar risico-aansprakelijkheid en verhoging van de aansprakelijkheidslimieten), dat de BES-eilanden een regime krijgen dat overeenkomt met dat van andere landen in Noord- en Zuid-Amerika en dat er harmonisatie is van wetgeving in het Koninkrijk.	Tweede Kamer	Op een bij KB te bepalen tijdstip.
Wijziging van de Rijkswet cassatierechtspraak voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (34237, R5054)	In de Rijkswet cassatierechtspraak voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt een regeling opgenomen waarmee het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en de Gerechten in eerste aanleg de bevoegdheid krijgen om in civielrechtelijke procedures prejudiciële vragen aan de Hoge Raad te stellen. Deze regeling gaat dus naast de drie Caribische landen ook gelden voor Caribisch Nederland. De wijziging is opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringsrijkswet vereenvoudiging en digitalisering procesrecht en uitbreiding prejudiciële vragen (34237, R2054).	Tweede Kamer	Op een bij KB te bepalen tijdstip.
Wijziging van de Loterijwet BES i.v.m. het herstel van enkele omissies	De Loterijwet BES is een omzetting van de Antilliaanse Loterijverordening 1909. In deze wet worden met dit voorstel nog enkele eilandelijke regels overgenomen.	in voorbereiding	
Aanpassing Wetboek van Strafvordering BES i.v.m. bijzondere opsporingsbevoegdheden	Curaçao heeft een regeling opgesteld voor de bijzondere opsporingsbevoegdheden. Deze regeling komt vrijwel overeen met de regeling van de bijzondere opsporingsbevoegdheden in het Wetboek van Strafvordering BES. Enkele technische aanpassingen worden in het Wetboek van Strafvordering BES doorgevoerd, zodat de regelingen van de bijzondere opsporingsbevoegdheden helemaal gelijk blijven lopen.	in voorbereiding	1 juli 2016
Uitvoering alimentatieverdrag BES	Het Haags alimentatieverdrag van 2007 beoogt een effectieve internationale inning van alimentatie mogelijk te maken. Naar aanleiding van zowel het voornemen van de EU partij te worden bij het alimentatieverdrag als het van toepassing worden van de EU-alimentatieverordening (18-6-2011) is voor Nederland de uitvoering van het verdrag geregeld in de Uitvoeringswet internationale inning	in voorbereiding	

(Concept) regelgeving	achtergrond	planning	
		Fase	Inwerkingtreding
	levensonderhoud (Stb. 2011, 460). Dit wetsvoorstel voorziet in de uitvoering van het verdrag voor de BES-eilanden en zal tegelijk met het wetsvoorstel betreffende de goedkeuring van het verdrag voor de BES en de overzeese landen worden ingediend.		
Wet rechtspositie leden openbare ministeries BES	Creëren van een grondslag voor een aantal rechtspositionele onderwerpen betreffende leden van de openbare ministeries van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het betreft onder andere regels over verlof, vakantie en vakantieuitkering, pensioenen en verhuis-, reis- en verblijfskostenvergoedingen.	In voorbereiding	
Uitvoeringswet EG-verordening 300/2008	Aanpassing van onder meer de Luchtvaartwet BES aan EU-verordeningen op het terrein van de beveiliging van de burgerluchtvaart	Advies uitgebracht door Afdeling advisering Raad van State	

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van Economische Zaken (1 november 2015)

conceptregelgeving	achtergrond	planning	
		fase	inwerkingtreding
Wet elektriciteit en drinkwater BES	Regulerend kader voor elektriciteit en drinkwater: regulering van tarieven en kwaliteit met onafhankelijk toezicht is gewenst met het oog op verbetering van de doelmatigheid en betaalbare tarieven.	in behandeling bij Tweede Kamer (34089)	Op een bij KB te bepalen tijdstip.
IJkwet BES 2014	Modernisering wetgeving, nieuwe wet.	Eerste Kamer	01-01-2016

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van Infrastructuur en Milieu (1 november 2015)

conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Kadasterwet BES	Het voornemen bestaat om het Kadaster Nederland verantwoordelijk te laten worden voor de kadastrale werkzaamheden op de BES-eilanden. Dit voornemen vraagt om aanpassing van de bestaande Wet openbare registers BES, de bestaande Wet kadaster en registratie onroerende zaken en beperkte rechten BES, van enkele artikelen van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek en van enkele artikelen van de Nederlandse Kadasterwet.	Departementale voorbereiding	medio 2016
Wet elektriciteit en drinkwater BES	Er wordt gewerkt aan een nieuw kader voor het reguleren van de taken, de tariefstructuur, de kostendekking en de governance op het gebied van elektriciteit en drinkwater. Er is ook een AmvB en een ministeriele regeling in voorbereiding.	in behandeling bij Tweede Kamer (34089)	Op een bij KB te bepalen tijdstip.
Intrekking Luchtvaartwet BES	De Luchtvaartwet BES zal worden opgenomen in de Wet luchtvaart. Daar waar mogelijk worden dezelfde normen van toepassing als in het Europees deel van Nederland om het niveau van de luchtvaartveiligheid gelijk te trekken, daar waar noodzakelijk zullen specifieke normen blijven gelden.	Departementale voorbereiding	2016
Wijziging van de Wet havenstaatcontrole ivm de BES	Vanuit de handhavingspraktijk is het verzoek gekomen de havenstaatcontrole wat betreft de BES te harmoniseren en zoveel mogelijk op één plaats te regelen. Om hieraan tegemoet te komen zal de havenstaatcontrole voor de BES worden opgenomen in Wet havenstaatcontrole. Hiermee wordt de regelgeving betreffende havenstaatcontrole voor Nederland en BES geïntegreerd. Het voornemen is om een apart hoofdstuk "Havenstaatcontrole Bonaire, Sint Eustatius of Saba" op te nemen zodat de verplichtingen vanuit de Europese richtlijn voor havenstaatcontrole niet zullen gelden voor de BES. Omdat er mogelijk nog een aantal wijzigingen moet worden doorgevoerd in deze wet kan nog geen duidelijkheid worden gegeven over de termijn waarbinnen dit gebeurt.	Departementale voorbereiding	1-7-2017

conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
<p>Wijziging van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES</p>	<p>Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten voor Bonaire. Jaarlijks bezoeken duizenden toeristen het eiland om het koraal te bewonderen. Het grote aantal toeristen en de groeiende bevolking heeft geleid tot een toenemende hoeveelheid afvalwater, die jaar na jaar ongezuiverd in zee werd geloosd. Hierdoor is het koraal zowel kwantitatief als kwalitatief sterk achteruitgegaan.</p> <p>Om de achteruitgang te stoppen is in 2010 gestart met de bouw van een rioleringsstelsel en een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Vanaf medio 2014 zijn de riolering en de zuiveringsinstallatie operationeel en is de lozing van ongezuiverd afvalwater in zee beëindigd.</p> <p>De bouw is gesubsidieerd door de Europese Commissie en het ministerie van IenM. De EC heeft aan de subsidie de voorwaarde verbonden dat Bonaire na de oplevering van de riolering en de zuiveringsinstallatie de verantwoordelijkheid neemt voor de exploitatie en een heffing instelt ten behoeve van de dekking van de exploitatiekosten en dat gezorgd wordt voor de benodigde regelgeving.</p> <p>Met de wijziging van de wet Fin BES en de Wet vrom BES wordt beoogd de zorgplicht van het eilandbestuur voor de inzameling van huishoudelijk afvalwater uit te breiden tot de inzameling, transport en zuivering van zowel huishoudelijk afvalwater als bedrijfsafvalwater en een grondslag te creëren voor het instellen van een afvalwaterheffing voor de bekostiging van het afvalwaterbeheer.</p>	<p>Departementale voorbereiding</p>	<p>1-1-2018</p>

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (1 november 2015)

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Wetsvoorstel wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet voortgezet onderwijs BES en enkele aanverwante wetten in verband met het invoeren van profielen in het voorbereidend beroepsonderwijs en het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, alsmede de actualisatie en flexibilisering van het beroepsgerichte deel van de examenprogramma's in het voorbereidend beroepsonderwijs (kst-34184)	Wijziging van de WVO en enkele aanverwante wetten i.v.m. het invoeren van profielen in het vbo en mavo, alsmede de modernisering van het beroepsgerichte deel van de examenprogramma's in het vmbo	Tweede Kamer	01-08-2016
Wetsvoorstel versterking bestuurskracht onderwijs (kst-34251)	Regels voor meer open en transparante benoemingsprocedure voor bestuurders, adviesrecht medezeggenschapsorgaan bij benoeming bestuurders, verplichting interne toezichthouder tot melding belangrijke onregelmatigheden aan IvhO, overlegplicht interne toezichthouder met medezeggenschapsorgaan.	Tweede Kamer	01-01-2016
Wetsvoorstel introductie verplicht leerlingvolgsysteem en diagnostische tussentijdse toets eind onderbouw VO (kst-33661)	Dit wetsvoorstel betreft het voortgezet onderwijs en strekt tot regeling van: a) het hebben en gebruiken van een leerlingvolgsysteem, waarin de leervorderingen van leerlingen systematisch worden gevolgd met behulp van toetsen; b) een verplichte diagnostische tussentijdse toets, gebaseerd op centraal vastgestelde tussendoelen voor alle leerlingen in alle onderwijsvormen in het tweede leerjaar van het vmbo en in het derde leerjaar van het havo en vwo, en voor alle leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs die diplomagericht onderwijs volgen; c) de verplichte deelname aan internationaal vergelijkend onderzoek (zoals PISA).	Tweede Kamer	Niet bekend
Wetsvoorstel versterking positie leraar (kst-32396)	Bij nota van wijziging (nr. 11) zijn ook de BES-wetten aan dit wetsvoorstel toegevoegd. Het wetsvoorstel strekt ertoe om de leraar in de school meer professionele ruimte en zeggenschap te geven. Op 7 oktober 2011 is de Tweede Kamer verzocht het wetsvoorstel aan te houden, in afwachting van de ontwikkeling van een 'professioneel statuut' door de sectorraden zelf.	Tweede Kamer	Niet bekend
Wetsvoorstel Aanpassing prijsbijstelling MI-bekostiging (kst-30246)	Wijziging van de WPO en de WEC ivm aanpassing van het voorschrift dat voorziet in jaarlijkse bijstelling van de bedragen voor materiële voorzieningen die zijn opgenomen in de programma's van eisen	Tweede Kamer	Niet bekend
Aanpassingswet studiefinanciering BES (kst-34331)	Wijzigingen van de Wet studiefinanciering BES om deze op een aantal punten in overeenstemming te brengen met de bedoelingen van de wetgever en tevens diverse technische en redactionele verbeteringen door te voeren	Tweede Kamer	01-01-2016
Wetsvoorstel verbetering enkele kwaliteitsaspecten mbo	Dit wetsvoorstel introduceert wettelijk klachtrecht in het middelbaar beroepsonderwijs. Ook voor studenten cq hun ouders, en personeel in het middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland wordt ermee het klachtrecht wettelijk voorgeschreven.	Raad van State	01-08-2016

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Wet tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met aanpassing van de regeling van de samenwerkingschool	De vorming van samenwerkingscholen in krimpgebieden wordt gemakkelijker gemaakt. Ook wordt het mogelijk gemaakt dat openbare schoolbesturen een samenwerkingschool in stand houden en dat voor het personeel kan worden gekozen tussen de aanstelling en de privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst.	Raad van State	01-08-2016
Wetsvoorstel bescherming naam universiteit	Wijziging van de WHW die ook voor Caribisch Nederland geldt i.v.m. bescherming van de naam "universiteit" en het ten onrechte verlenen en voeren van graden	Interdepartementale afstemming	onbekend
Wetsvoorstel wijziging van de WVO i.v.m. vereenvoudiging van de bekostiging	In plaats van de bekostiging vooral in te richten op de samenstelling van de school (zoals het onderscheid tussen een categorale school en een scholengemeenschap) wordt de bekostiging geënt op de leerlingen in de school. In de huidige bekostiging wordt bijvoorbeeld onderscheid gemaakt tussen een school die alleen vwo aanbiedt en een school die zowel vwo als havo aanbiedt. In de nieuwe systematiek is dit onderscheid niet meer relevant, maar wordt de bekostiging berekend als een bedrag per leerling per schoolsoort (bijvoorbeeld een leerling in het vwo, havo of praktijkonderwijs).	Intern in voorbereiding	01-08-2016
Wetsvoorstel Maatregelen voor een toekomstbestendig onderwijsaanbod in het basisonderwijs (leerlingendaling) ¹	Van kleur verschieten en verplaatsing PO, op overeenstemming gericht overleg over gebiedsplan (verplicht in krimpregio's)	Consultatie en toetsing	01-08-2016
Wetsvoorstel stroomlijning registers	Dit wetsvoorstel strekt er toe een register onderwijsdeelnemers tot stand te brengen, waarin een aantal bestaande registers worden geïntegreerd. In de onderwijswetten voor Caribisch Nederland is de aansluiting van onderwijsinstellingen op het BRON geregeld. De desbetreffende bepalingen zijn echter nog niet in werking getreden, in verband met de uitvoerbaarheid daarvan. Voor Caribisch Nederland zullen (op termijn) alleen de bepalingen over basisgegevens van toepassing zijn.	Consultatie en toetsing	01-01-2017
Wetsvoorstel aanscherping eisen examencommissies mbo	In de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) worden de taken van de examencommissies verduidelijkt en worden nadere eisen gesteld aan examencommissies. Het doel is om te bewerkstelligen dat de kwaliteit van de examinering in het mbo over de hele linie wordt verhoogd, zodat de samenleving en deelnemers kunnen vertrouwen op de deugdelijkheid van afgegeven diploma's. In de Wet educatie en beroepsonderwijs BES worden overeenkomstige wijzigingen aangebracht. Deze zullen naar verwachting later in werking treden dan de wijzigingen van de WEB.	Voorportaal, Onderraad, Ministerraad	01-08-2017

¹ Op het vorige overzicht aangeduid als Wetsvoorstel leerlingendaling in het funderend onderwijs.

Voorgenomen en aanhangige wetgeving Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (1 november 2015)

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Voorstel van wet houdende wijziging van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met het wettelijke regelen van kwaliteitseisen voor de jeugdzorg op Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het toezicht en de handhaving door de Inspectie Jeugdzorg op de openbare lichamen.	Het voorgestelde besluit is bedoeld om het toezicht op de jeugdzorg in de in Caribisch Nederland te reguleren	Verslag TK is binnen. We zijn nu bezig met de nota n.a.v. het verslag. (34 238)	Op een bij KB te bepalen tijdstip.

Voorgenomen en aanhangige BES-wetgeving Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1 november 2015)

Conceptregelgeving	Achtergrond	Planning	
		Fase	Inwerkingtreding
Wet kinderbijslagvoorziening BES	Voortkomende uit de verzilveringsproblematiek van de bestaande fiscale kinderkorting (ter uitvoering van de motie-Schouten/Van Laar (34000-XV,nr. 36)).	TK-behandeling	01-01-2016
Implementatiewet aanpassing BES-wetgeving i.v.m. ratificatie fundamentele ILO verdragen		Departementale voorbereiding	PM